

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

RADYO-TELEVİZYON

**HABER KURGUSU
213GİM247**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER.....	i
AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	2
1. HABER KURGUSUNDA GÖRSEL VE İŞİTSEL MALZEMELER.....	2
1.1. Kameradan veya VTR Cihazından Görüntü Aktarımı.....	2
1.2. Haber Değeri Taşıyan Görüntülerin Seçimi.....	3
1.3. Haber Metni Seslendirmesi	4
1.4. Arşiv Görüntülerinin Seçimi ve Kullanımı	4
1.5. Müzik, Efekt Seçimi ve Kullanımı.....	5
1.6. Grafik, Animasyonlar ve Kullanımı.....	6
1.7. Canlandırma Kullanımı	6
1.8. Ekran Yazısı Kullanımı.....	7
UYGULAMA FAALİYETİ.....	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	9
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	10
2. HABER KURGUSUNDA YAZI.....	10
2.1. Görüntüye Verilecek Yazılar	10
2.2. Yazı Görüntüsü Oluşturma Programları ve Cihazları	10
2.3. Görüntülü Yazı Türleri.....	13
2.3.1. Tam Ekran Yazılar	13
2.3.2. Kayan Yazılar.....	14
2.4. Görüntüye Verilecek Yazılara Efekt Eklenmesi	15
UYGULAMA FAALİYETİ.....	16
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	17
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	18
3. HABER KURGUSU	18
3.1. Görüntü veya Seslendirme Önceliğine Göre Haber Kurgusu	18
3.1.1. Seslendirme Metnine Göre Görüntü Döşenmesi.....	18
3.1.2. Görüntü Kurgusuna Göre Seslendirme Metni Yazımı	19
3.1.3. Kurgu Süresinin Ayarlanması	20
3.2. Haber Kurgusu Çeşitleri.....	21
3.2.2. Seslendirmeli Haber	22
3.2.3. Seslendirmeli-Anonslu Haber	23
3.2.4. Anonslu-Röportajlı Haber	23
3.2.5. Ham Haber	23
UYGULAMA FAALİYETİ.....	24
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	25
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	26
4. KURGUNUN BİTİRİLMESİ	26

4.1. Kurgu Son İzlemesi	26
4.2. Kasete veya Uygun Ortama Aktarım	26
4.3. Kaset Son Kontrolü	27
4.4. Haber Kaseti Etiketlenmesi	27
4.5. Haberin Arşivlenmesi.....	28
UYGULAMA FAALİYETİ.....	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	30
MODÜL DEĞERLENDİRME	31
CEVAP ANAHTARLARI.....	31
KAYNAKÇA	31

AÇIKLAMALAR

KOD	213GIM247
ALAN	Radyo-Televizyon
DAL/MESLEK	
MODÜLÜN ADI	Haber Kurgusu
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül, haber kurgusu için gerekli görsel ve işitsel malzemeyi, habere yazı ekleyebilmeyi, seslendirme ve görüntü önceliğine göre haber kurgusu yapabilmeyi, habere görsel ve işitsel malzeme ekleyebilmeyi, kurguyu uygun ortama kaydedip teslim edebilme ile ilgili bilgileri içeren öğretim materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Haber kurgusu yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında görsel-işitsel malzemeleri kullanarak TV yayıncılık standartlarında haber kurgusu yapabilecek ve montajı uygun ortama kaydedebileceksiniz. Amaçlar 1. Haber kurgusu için gerekli görsel, işitsel malzemeyi hazırlayabileceksiniz ve ekleyebileceksiniz. 2. Habere yazı karakteri (KJ) ekleyebileceksiniz. 3. Seslendirme ve görüntü önceliğine göre haber kurgusu yapabileceksiniz. 4. Montajı uygun ortama kaydederek kasedi teslim edebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	ORTAM: Atölye ortamı, çeşitli dış mekânlar DONANIM: Kurgu setleri, mikrofonlar, video kasetler, ses ve görüntü aktarım kabloları, ayaklık, objektifler, kayıt ortamları.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda size ölçme aracı (uygulama, soru-cevap) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili öğrenci,

Haberler televizyon yayıncılığının en önemli program türlerinden biridir. Ciddi yayın yapan televizyon kanallarının prestij programlarının başında ana haber ve diğer haber programları gelir. Bir televizyon kanalı habere ne kadar önem verirse ve bu haberler ne kadar çok izlenirse kanal o kadar değer kazanır.

Haberlerin televizyon kanalları için bu kadar değerli olması, haberlere verilen önemde arttırmıştır. Haberlerin konusundan, içeriğine ve görüntülerine kadar her unsuru önemlidir. Televizyon yayıncılığında görüntü unsuru ana unsur olduğu için çekilen haber görüntüleri de iyi olmalıdır. Haberde geçen herşeyin iyi ve kaliteli olarak gösterilmesi zorunludur. Bu görüntüler çekildikten sonra kurgulanır, kurgu çekim kadar önemlidir.

Kurgu aşamasında kaydedilen uzun süreli görüntüler içinden olayı en iyi anlatanlar seçilir ve birbirine eklenir. Çekim sırasında kaydedilen bütün görüntülerin gösterilme olanağı yoktur. Bu hem zaman açısından olanaksızdır hem de izleyiciye gösterilmemesi gereken görüntüler olabilir. Kurgu bu iş için üretilmiş özel setlerde yapılır.

Haberin kurgusu ile seyirciye neyin nasıl gösterileceği belirlenir. Olayla ilgili elde olan görüntülerin haber metnine göre düzenlenmesi, bu görüntülere seslerin, yazıların, efektlerin, grafiklerin eklenmesi kurgu aşamasında yapılır. Bu eklenen görsel ve işitsel malzemelerle izleyicinin dikkatinin toplanması ve olayı anlaması amaçlanır.

Bu modül ile size haber kurgusu, haber kurgusunda kullanılan görsel, işitsel malzemeler, haber kurgusunda kullanılan metotlar ve kurgu bittikten sonra yapılan işlemler hakkında bilgiler verilmiştir. Bu modül sonunda istenilen özelliklerde haber kurgusu yapabileceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında haber kurgusu için gerekli görsel ve işitsel malzemeyi hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Televizyondaki haber programlarını izleyiniz, kurgularını inceleyiniz.
- Haber kurgusunda kullanılan görüntülerin özelliklerini araştırınız.

Bulduğunuz sonuçları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşıp karşılaştırınız.

Araştırma işlemleri için okulunuzun teknik imkânlarını kullanabilir, televizyon kuruluşlarını ve yapımcı şirketleri ziyaret edebilirsiniz.

1. HABER KURGUSUNDA GÖRSEL VE İŞİTSEL MALZEMELER

Televizyon haberlerinde temel görsel ve işitsel unsur kameraman tarafından ortamda kaydedilen sesler ve görüntülerdir. Kameraman kayda girdiğinde ortamdaki her türlü görüntü ve sesi kaydeder. Bu görüntüler kameranın kayıtçı ünitesine kaydedilir.

Kaydedilen görüntüler çok uzun olabilir ama biz haberlerde bu kaydın çok kısa bir bölümünü izleriz. Muhabir tarafından yazılan habere göre kurgu sırasında önemli görüntüler alınır, diğerleri çıkarılır. Daha sonra haberin seslendirmesi, gerekiyorsa yazıları, grafik-animasyonları, arşiv görüntüleri eklenip kurgusu tamamlanır ve yayına hazır hâle gelir.

1.1. Kameradan veya VTR Cihazından Görüntü Aktarımı

Kameraman tarafından ortamda kasede kaydedilen görüntülerin kaydedildiği kaset ham banttır. Bu kasette çok uzun görüntüler bulunabilir. Bu kasetten master banda görüntüler seçilerek aktarılır ve haberin kurgusu yapılır. Fakat günümüzde bilgisayarlı kurgu teknolojisi geliştiği için görüntüler direkt bilgisayara aktarılır orada arşiv görüntüleri, grafikler, yazılar, efektlerle kurgu tamamlanıp görüntü yayına hazır hâle getirilebilir.

Kameranın video konumu kullanılarak görüntü aktarılabileceği gibi kaset bir VTR cihazına yerleştirilerek de görüntü aktarımı yapılabilir. Kameranın kayıt ünitesi kaset değilse CD, hafıza kartı vb. ise görüntüler kameradan direkt bilgisayara aktarılır.

Kamera kasetindeki görüntü aktarılırken öncelikle kamera video konumuna alınır, kameranın arkasında bulunan ses ve görüntü çıkışlarına (Audio out, video out), (video kanalı tek ses kanalları ise sağ ve sol olmak üzere iki tanedir) aktarım kablosu takılır. Bu aktarım kablosunun diğer uçlarında VTR'nin arkasındaki ses ve görüntü girişlerine (Audio in, video in) takılır. Daha sonra kamera video konumuna alınıp playlenir (okutulur), VTR'nin de kayıt (rec) tuşuna basılır kameradaki kasette bulunan ses ve görüntüler VTR' deki kasete aktarılmış olur.

VTR'den VTR'ye görüntü aktarımında yine aynı yöntem kullanılır. Okuyucu VTR'ye yerleştirilen kaset bağlantıları yapıldıktan sonra aynı şekilde kayıtcı VTR'deki kasete aktarılır.

Görüntüler bilgisayara aktarılacaksa capture kartı ve kurgu programı yardımıyla kaydedilen görüntüler bağlantılar aracılığıyla bilgisayara aktarılır. Bu konu önceki modüllerde ayrıntılı olarak anlatılmıştır.

1.2. Haber Değeri Taşıyan Görüntülerin Seçimi

Kameraman tarafından kaydı yapılan görüntüler, televizyon haberciliğinin temel unsurlarıdır. Hareketli görüntüler olay yerinde kaydedilir ve olayı tüm gerçekliği ile belgeler. Haber yayını sırasında bu görüntülerin kullanılması, haberin seyirciler üzerindeki etkisini artırır.

Bir olayın haber değeri taşıması için bazı özelliklerinin olması gerekir. Bu nitelikler haberin temel ilkeleri dediğimiz; zamanlılık, yakınlık, önemlilik, ilgi çekicilik, sonuç ilkeleridir. Bu nitelikleri taşıyan bir olay haber değeri taşır. Televizyon haberlerinde görüntü unsuru olduğu için görüntüler bu nitelikleri yansıtmalıdır. Olayın en önemli en can alıcı yerleri görüntüde olmalıdır. Görüntüsü çekilen bir olayda kameraman çok uzun süre olayı kaydeder, haber yayınında tüm görüntüleri yayınlama şansı yoktur. Bu görüntüler içinden olayı en kısa ve en güzel şekilde anlatanlar seçilir ve kurgulanır.

Haber kurgusu sırasında haberi yazan muhabirin de kurguda olması gerekir. Çünkü muhabir olayı gören ve haberi yazan kişidir. Kurgucu onun direktifleri ile yazılan habere uygun görüntüleri seçer ve kurgular.

Fotoğraf 1.1: Haber görüntüsü

1.3. Haber Metni Seslendirmesi

Haber metni habere giden muhabir tarafından veya onun gönderdiği bilgiler doğrultusunda merkezde bulunan bir muhabir tarafından yazılır. Yazılan haber daha sonra kurgu sırasında okunur ve kaydedilir.

Sesi kaydetmek için kurgu setinde bir ses mikseri olması gerekir. Ses mikserinin çıkışları kayıtçı VTR'ye veya kurgu bilgisayarına bağlanır. Miksere bağlanan bir mikrofon aracılığı ile sesler kaydedilir. Öncelikle haberi okuyan kişinin ses ayarları yapılır. Ses kaydının yapıldığı yerin sessiz olması gerekir. Daha sonra sunucu tarafında haber okunur ve kayıtçıda kayda girilerek ses kaydedilmiş olur.

Haberi okuyan kişinin ses tonunun, diksiyonunun iyi olması gerekir. Sunucunun sesinin haberin ciddiyetine uygun olması gerekir. Haberi okurken haberdeki duyguyu da vermesi gerekir.

1.4. Arşiv Görüntülerinin Seçimi ve Kullanımı

Televizyon haberlerinde arşiv görüntüleri haber konusuyla ve olayla ilgili kişilerin daha önceden kaydedilmiş görüntüleridir. Yayıncı kuruluşlarda arşiv çok önemlidir, önceden çekilmiş ve yayınlanmış tüm görüntüler kasetlerde veya belleklerde saklanır. Bu görüntüler kasetlerde saklanıyorsa, hangi görüntünün kasetin neresinde olduğunu belirtmek için time codeları ile birlikte kasetin üzerine yazılır bu sayede kasetteki görüntü rahatlıkla bulunur. Bu kasetler arşiv odalarında saklanır. Haber için gerekli olduğunda muhabir tarafından arşivden istenir ve kullanılır.

Fotoğraf 1.2: Arşiv görüntüsü

Arşiv görüntüleri olayla ilgili elde görüntü olmadığında veya o görüntülere haberde ihtiyaç duyulması durumunda kullanılır. Arşivden alınan görüntüler haberin ihtiyaç duyulan bölümünde okuyucu VTR'den kaydedici VTR'ye aktarılarak kullanılır. Haberin tamamında arşiv görüntüsü kullanılıyorsa arşiv görüntüsü olduğu, görüntünün üzerine yazılarak belirtilir. Arşiv görüntüleri gündelik, ekonomik, siyasi her türlü haberde kullanılabilir.

1.5. Müzik, Efekt Seçimi ve Kullanımı

Müzik görüntülere duygu ve canlılık kazandırır. Bazı haberlerde duyguyu ve canlılığı artırmak için müzik kullanılabilir. Duygusal bir haber konusu işlendiğinde duygusal bir müzik kullanmak veya hareketin çok olduğu bir konuda hareketli müzik kullanmak izleyici üzerindeki etkiyi artırır.

Haber kurgusunda müzik, kullanılan kurgu setinin özelliğine göre bilgisayarın hafızasından veya ses mikserine bağlanan bir müzik çalar aracılığıyla görüntülerin üzerine boş bir ses kanalına aktarılır. Görüntü üzerine müzik aktarılırken anonsun veya doğal seslerin seviyesinin üzerine çıkmamasına dikkat edilmelidir. Çıkarsa diğer sesleri bastırır ve haberin anlaşılmasını önler.

Fotoğraf 1.3: Kurgu seti

Efektlerde görüntü veya ses efekti olsun izleyiciyi etkilemek için kullanılır. Ses efektlerinin kullanımı ve habere eklenmesi müzikte yapılan işlemler gibidir. Ses efektinin yerinde ve zamanında kullanımı önemlidir.

Görüntü efektleri ise bilgisayarda kurgu yapılıyorsa kurgu programında bulunan efektlerin görüntü üzerine eklenmesiyle, analog kurgu yapılıyorsa video mikserden seçilen efektlerin görüntü üzerine eklenmesi ile kullanılır. Görüntü efektleri genelde gösterilmesi sakıncalı olan görüntüleri saklamak için veya olayın etkisini artırmak için kullanılır.

1.6. Grafik, Animasyonlar ve Kullanımı

Grafikler hareketsiz yazıların bir türü olarak nitelendirilir. Harita, şekil vb. biçimlerde hazırlanan görüntülerdir. Özellikle coğrafi, teknik ve istatistikî bilgilerin daha iyi anlaşılması için ekranlarda sık sık yer alır. Grafikler bir ülkenin dünya üzerindeki konumunu, soygun yapılan bir binanın planını izleyiciye sunmakta kullanılabilir. Hava durumu ile ilgili haberler verilirken ekranda yer alan hava basınçlarını gösteren grafiklerin yer alması, seçim sonuçları, ekonomik göstergeler vb. grafiklere örnek olabilir. Grafikler, haberi açıklayıcı unsurlar olarak ekranda yer alır. Grafikler bilgisayarlarda özel programlarla hazırlanıp görüntüye aktarılır.

Fotoğraf 1.4: Grafik görüntüsü

Animasyonlar olayın hareketli olarak anlatılması gerektiği durumlarda da kullanılır. Hava durumlarında yağmuru, kar yağışını, bulut hareketlerini vb. durumları, yine bir soygunu, intihar olayını, kazanın oluş anını, patlamayı vb. durumları göstermek için animasyonlardan yararlanır. Animasyonlar bilgisayarlardaki animasyon programlarında oluşturulur. Oluşturulan bu animasyonlar daha sonra aktarımı yapılarak haber görüntüsü olarak kullanılır.

Grafik ve animasyon kullanımı olayı görüntülerle destekleyip daha ilgi çekici ve inandırıcı hâle getirmektir.

1.7. Canlandırma Kullanımı

Haberlerde canlandırma görüntüleri, olayla ilgili görüntü olmadığı zamanlarda olayın oyuncular tarafından canlandırılması ile elde edilen görüntülerdir. Oyuncular olayın gerçekleşmesini canlandırır ve bu görüntüler haberlerde kullanılır.

Canlandırmalarda görüntüler üzerine canlandırma olduğu yazılır. Oyuncuların yüzleri gösterilmemeye dikkat edilir. Genelde kapkaç, hırsızlık, cinayet vb. olaylar için kullanılır. Canlandırma görüntülerin üzerine gerçek haber okunur. Canlandırma görüntüsü kullanmadaki amaç izleyicinin dikkatini çekmektir. Televizyon haberciliği görüntüye dayandığı için bu yöntem kullanılır.

1.8. Ekran Yazısı Kullanımı

Ekran yazıları haberin flaşının görüntüler üzerine yazılmasıdır. Ayrıca olayın geçtiği yer, konuşan kişinin adı ve ünvanı, konuşmalar anlaşılmıyorsa konuşmaların yazılması için kullanılır. Ekran yazıları karakter jeneratörü veya bilgisayarda bu iş için geliştirilmiş program ve donanım aracılığı ile yazılır.

Fotoğraf 1.5: Altyazı

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Ham video görüntülerini aktarınız.➤ Kurguda kullanılacak yerleri belirleyiniz (time-code çıkarma veya alma).➤ Haber metni seslendirmesini kaydediniz ve aktarınız.➤ Arşiv görüntüleri bulunuz, aktarınız ve kullanınız.➤ Müzik-efektini seçiniz, hazırlayınız ve kullanınız.➤ Grafik-animasyon hazırlatınız ve kullanınız.➤ Canlandırma kullanınız.➤ Ekran yazısı kullanınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Cihazları dikkatli kullanınız.➤ Kayıt ortamlarını dikkatli kontrol ediniz.➤ Arşivi dikkatli tarayınız.➤ Habere uygun müzik ve efekt seçiniz.➤ Habere uygun grafik ve animasyon seçiniz.➤ Habere uygun ekran yazısı seçiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorulardaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1. Kameradan görüntü aktarımı yaparken kameranın konumuna alınması gerekir.
2. Görüntü ve ses akatarımında kullanılan kanallar iki bir kanalı olmak üzere üç tanedir.
3. Haber metni habere giden tarafından veya onun gönderdiği bilgiler doğrultusunda merkezde bulunan bir muhabir tarafından yazılır.
4. olayla ilgili elde görüntü olmadığında veya o görüntülere haberde ihtiyaç duyulması durumunda kullanılır.
5. Haberde grafikler daha çok, ve bilgilerin daha iyi anlaşılması için kullanılır.
6. Haberlerde ; olayla ilgili görüntü olmadığı zamanlarda olayın oyuncular tarafından canlandırılması ile elde edilen görüntülerdir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız ve doğru cevap sayısını belirleyerek kendinizi değerlendiriniz.

Değerlendirme sonucunda yanlış cevaplarınızla ilgili konuları faaliyete dönerek tekrar ediniz.

Cevaplarınızın hepsi doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli bilgiler verildiğinde habere yazı ekleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Görüntüye yazı ekleme programlarını araştırınız.
- Haberin içeriğine uygun yazı hazırlayınız.
- Bulduğunuz sonuçları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşıp karşılaştırınız.

Araştırma işlemleri için okulunuzun teknik imkânlarını kullanabilir, haber ajanslarını ve televizyonların haber merkezlerini ziyaret edebilirsiniz.

2. HABER KURGUSUNDA YAZI

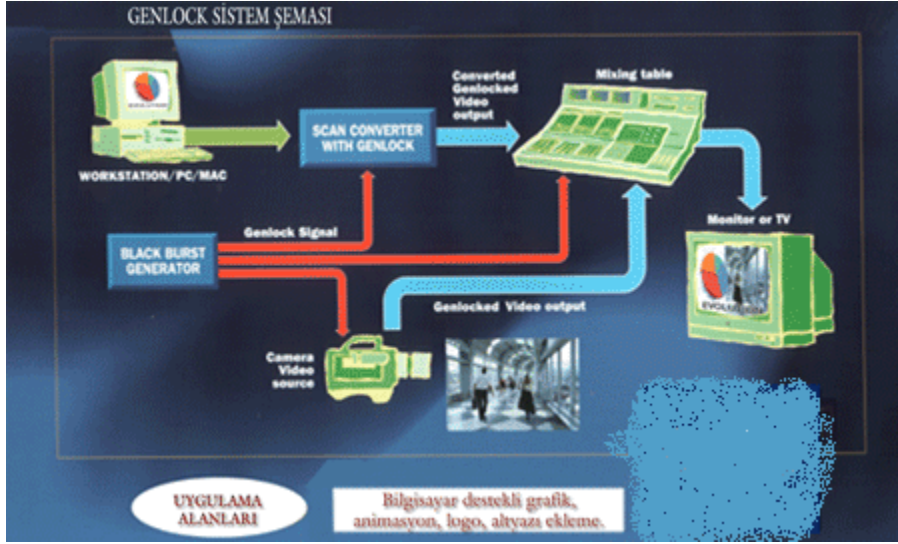
2.1. Görüntüye Verilecek Yazılar

Haber kurgusunda olayı açıklamak ve desteklemek için yazı veya grafikler kullanılır. Olayın nerede geçtiği, haberin flaşı, haberdeki kişilerin adları, ünvanları, sıradaki haberin adı, anlaşılmayan konuşmalar alt yazı olarak görüntülerin üzerine yazılabilir.

Bu yazılar haber kurgusu sırasında ya da görüntüler yayınlanırken rejji odasında karakter jeneratörü veya altyazı programları tarafından oluşturulur. Oluşturulan bu yazı veya grafikler görüntülerin uygun yerinden geçirilir ya da durdurulur. Bazende ekranın tamamını kaplayabilir.

2.2. Yazı Görüntüsü Oluşturma Programları ve Cihazları

Televizyonda izlediğimiz haberlerde ve her türlü yayında kullanılan yazılar ve grafikler yayıncılık için çok önemlidir. Yazı ve grafiklerin başlıca görevleri olaya ilgiyi artırmak, açıklama getirmek, anlaşılmazlıkları gidermektir. Haberlerde olayın yeri, zamanı, oluşum şeklini belirtmek veya görüntü unsurunun yetersiz olduğu durumlarda haberi desteklemek için yazı ve grafikler kullanılır. Televizyon yayıncılığında bu yazı ve grafikleri oluşturmak için karakter jeneratörleri ve uygun donanımları sağlanan bilgisayarlar kullanılır. Bu cihazlardan ve programlardan bazıları şunlardır.

Fotoğraf 2.1: Genlock sistem şeması

Bilgisayarda hazırlanan yazı ve grafiklerin gerçek video filmi üzerine kayıt işlemleri için genlock vazgeçilmez bir cihazdır. Yayında logo basma, film alt yazılarında, kayan yazılar, jenerikleri yayında kullanmak, bilgisayar grafik ve animasyonlarını video üzerine kaydetme vb. işlemlerde stüdyoların vazgeçilmez tercihi genlock cihazıdır. Bir genlock ve bilgisayar bütünleşerek stüdyo için bir karakter jeneratörü olarak veya logo jeneratörü olarak kullanılabilir. Kullanımı çok basittir, bilgisayar görüntüsünü direkt grafik kartı çıkışından alan genlock cihazı, videodan gelen sinyalleri 1:1 miks eder ve PAL normlarında kayıpsız olarak tam ekran yayına verir. Bu cihazla ekstra bir cihaza ihtiyaç duymaksızın kullanılabilir. Uzaktan kumandası üzerindeki tek bir tuşa basılarak bilgisayardaki grafik, animasyon ve yazıları “key”leme yaparak canlı veya önceden kaydedilmiş videoların üzerine bindirilebilir.

Fotoğraf 2.2: Rackmount model

Alt yazı için başka bir sistem ise scala videodur. Sisteme adapte edeceğimiz scala video paketi ile bilgisayar çok fonksiyonel bir yayın karakter jeneratör cihazına dönüşmektedir. Video ile ilgili her türlü işlemler (film üzerine alt yazı, kayan yazı, bilgisayar grafik, logo ve animasyonlarını video üzerine bindirme, efektler kullanma, süreli reklam kuşakları hazırlama, oynatma, vs.) bir Pentium PC üzerinden yapılabilir. Burada dikkat edilmesi gereken husus, tüm işlemlerin bilgisayar ortamında realtime 1:1 olarak (data sıkıştırmasız) gerçekleşmesidir.

Video kart üzerinde özel grafik işlemcisi ve ekstra olarak video ram bulunmaktadır. Arabirim yazılımı olan “Title Motion” ile birçok nesne üç boyutlu olarak hareketlendirilip, key framelerle giriş çıkış özellikleri belirlenebilir. Title Motion’da oluşturulan yazı karakterleri çok kısa bir render süresiyle birlikte, hareketli objeler haline getirilir ve yayına verilir. Özellikle hareketli logoları, continuous loop şeklinde oynattığından, bir logo jeneratörü olarak kullanmanın yanısıra, diğer KJ geçişlerine de imkân sağlamaktadır. Video by pass özelliği, cihazın crash anlarında etkisini göstermek üzere cihazın üzerinde bulunmaktadır. Böyle bir durumda yayın kesilmeyecek, sadece KJ bilgisi ekrandan çıkacaktır. Birçok katmanlı crawl-roll satır, hız ve yazı özellikleri ile birlikte ekrandan geçişi sağlanabilir.

Fotoğraf 2.3: CORIOscan Pro SG desktop modelin arka bağlantılarının görünüşü

Özellikle hava durumu, maç skorları, son durum gelişmeleri, borsa ve döviz bilgileri, sıcaklık bilgileri gibi değerler bu databaseden rahatlıkla desteklenebilir. Seri port üzerinden bağlanacak olan bir termometre ile de sıcaklık bilgisi gerçek zamanlı olarak yayına verilebilir. Sistem üzerinde bulunan DVE sequezeback özelliği, sisteme ayrı bir renk katmaktadır. Yayın esnasındayken video girişi istenilen ekran boyutu küçültülerek etrafına KJ bilgisi yerleştirilebilir ve tekrar full screen ekrana istenilen anda dönülebilir. Bu özellik ile ekrana bir hareketlilik gelecek ve çeşitli atraksiyonlar geliştirilmesine imkân tanınacaktır. Yukarıda sayılan tüm bu özelliklerin yanısıra Inca Station’daki salvo, ekrana tam bir dinamik yapı katmaktadır. Ekranda girilecek olan objelerde, bir sıra tanımlaması yapmaya imkân tanıyan bu özellik, ekranda KJ bilgisinin kalış süreleri, giriş ve çıkış efektleri gibi birçok tanımı üzerinde bulundurur. Böylece ekranda bir layout üzerindeki, programla ilgili değişik KJ bilgileri çok hızlı bir şekilde giriş çıkışına imkân sağlanmış olmaktadır. Bir layout içerisinde farklı salvolar tanımlanarak değişik ekran arayüzleri tek bir layout da gösterime girebilir. Ekran üzerindeki objeler istenildiği anda tek tek olacak şekilde veya tümüyle yayınlanabilir ve çıkışlarında da aynı işlemler uygulanabilir. Yayın esnasındayken farklı bir title veya grafik eklenmesine imkân tanıyan “Inca Station” kullanıcılarına oldukça esnek bir yapı sunmaktadır.

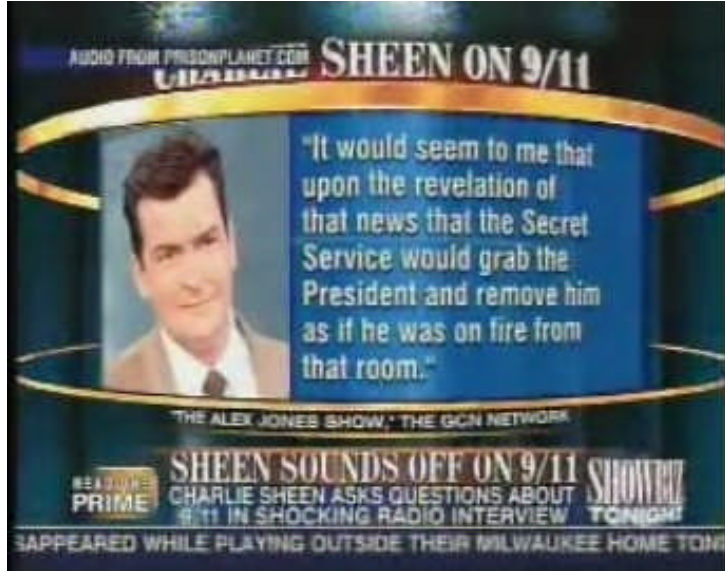
Fotoğraf 2.4: Karakter jeneratör bilgisayarı

Bu cihazlar veya programlar aracılığı ile alt yazılar veya grafikler ister kurgu sırasında ister yayın sırasında görüntü üzerine bindirilebilir. Yazı veya grafik kurgu sırasında bindirilecekse kurgu programının içinde bulunan veya kurgu programına uyumlu bir title programında hazırlanır ve kurgu programının içindeki title kanalına yerleştirilir. Daha sonra görüntülerle birlikte “render”lanarak bütün bir video elde edilir.

2.3. Görüntülü Yazı Türleri

2.3.1. Tam Ekran Yazılar

Tam ekran yazılar ekranın tamamını kaplayan yazılardır. Bu yazıların arkasında genelde görüntü olmaz ve ekranda kısa süre durur ve kaybolur. Yazı zemininde görüntü kullanılıyorsa da bu görüntü yazının okunuşunu engellememelidir. Ekrana gelişi sırasında ses efektleri kullanılabilir. Ses efektinin kullanımı izleyicinin dikkatini yazıya toplar.

Fotoğraf 2.5: Tam ekran yazı

Özellikle olayın veya açıklamanın önemli bölümleri büyük puntolu yazılarla ekranda gösterilir. Bu yazıların kısa, sade ve anlaşılır olmasına dikkat edilmelidir. Yazı ekranda okunabileceği süre kalır ve kaybolur. Bu tür yazılar kullanılırken harflerin karakterlerine, punto büyüklüğüne, yazının ve zeminin rengine dikkat etmek gerekir. İzleyicinin rahat okuması sağlanmalıdır.

2.3.2. Kayan Yazılar

Kayan yazılar ekranda durmadan geçen yazılardır. Bu yazılarda da haberle ilgili bilgiler aktarılır ya da sıradaki haberlerin konusu verilir. Bazı kayan yazılar da ekranın altından üstüne doğru akan yazılardır. Bu tür kayan yazılar herhangi bir olayla ilgili yazılı açıklamalarda veya uzun yazı yazmak gerektiğinde kullanılır. Aşağıdan yukarı doğru kayan yazılar daha uzun süre ekranda kalır. Bu yazılarda da genelde zeminde görüntü olmaz.

Bir ekran yazısının akıp akmayacağı, şekli, boyutu ve her türlü düzenlemesi karakter jeneratörü veya bilgisayarlardaki yazı programları aracılığıyla düzenlenir.

Fotoğraf 2.6: Kayan yazı

2.4. Görüntüye Verilecek Yazılara Efekt Eklenmesi

Alt yazı veya grafiklerde kullanılan efektler yazının hareket yönü, ekrana girişi çıkışı, ekranda bulunduğu sürede yaptığı hareketler, ekrandan çıkarken yaptığı hareketlerdir. Grafiklerdeki hareketlerde örneğin, hava durumlarında yağış, kar, bulut hareketleri, sis gibi durumların gösterilmesidir. Bu hareketler, kullanılan yazılımda yapılan düzenlemelerle oluşturulur.

Fotoğraf 2.7: Grafik görünümü

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Görüntüye verilecek yazıları belirleyiniz.➤ Yazı görüntüsü oluşturma programlarını kullanınız.➤ Görüntüye verilecek yazılara efekt ekleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Haber konusunu doğru öğreniniz.➤ Yazı programlarını iyi kullanınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki sorulardaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1. Haber kurgusunda olayı açıklamak ve desteklemek için veya kullanılır.
2. Bilgisayarda hazırlanan yazı ve grafiklerin gerçek video filmi üzerine kayıt işlemleri için vazgeçilmez bir cihazdır.
3. Televizyon yayıncılığında yazı ve grafikleri oluşturmak için ve uygun donanımları sağlanan kullanılır.
4. yazılar ekranda durmadan geçen yazılardır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli bilgiler verildiğinde seslendirme ve görüntü önceliğine göre haber kurgusu yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Haber kurgusu yapılışını araştırınız.
- Haber kurgusu türlerini araştırınız.

Bulduğunuz sonuçları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşıp karşılaştırınız.

Araştırma işlemleri için okulunuzun teknik imkânlarını kullanabilir, haber ajanslarını ve televizyonların haber merkezlerini ziyaret edebilirsiniz.

3. HABER KURGUSU

3.1. Görüntü veya Seslendirme Önceliğine Göre Haber Kurgusu

3.1.1. Seslendirme Metnine Göre Görüntü Döşenmesi

Bu tür kurguda bant üstüne veya bilgisayarda görüntüden önce ses kaydedilir. Bu ses haber metninin okunmasıdır. Muhabir tarafından yazılan haber metni okunup kaydedilir. Daha sonra kaydedilen bu metne uygun görüntüler sesin üzerine aktarılır. Eğer görüntülerde röportaj varsa ses kaydedilirken bu bölümlere ses kaydı yapılmaz boş bırakılır. Bu tür kurguda önemli olan sese uygun görüntülerin seçilip kaydedilmesidir.

Fotoğraf 3.1: Kurgu seti

Kurgu eğer analog kurgu setinde yapılıyorsa master bant önce kaydedici VTR'ye takılır. Ses mikserinde ses ayarları yapıldıktan sonra sesin kaydedileceği kanal seçilir; daha sonra in ve out noktaları belirlenip ses kaydı yapılır. Bu işlemi yapabilmek için oynatıcı VTR'de de kaset olması gerekir. Daha sonra okunan metne uygun görüntüler olduğu kaset oynatıcı VTR'ye takılır görüntüler seçilip her iki VTR'de in ve out noktaları girildikten sonra insertte görüntüler aktarılır. Bu işlem sırasında doğal ses veya müzik kullanılacaksa metnin kaydedilmediği diğer kanala daha düşük seviyede sesler kaydedilir.

3.1.2. Görüntü Kurgusuna Göre Seslendirme Metni Yazımı

Kurgu sırasında önce görüntülerin kurgulanması daha sonra haber metninin okunması daha sık kullanılan bir yöntemdir. Bu tür kurguda öncelikle görüntüler, anonslar ve röportajlar kurgulanır. Daha sonra görüntülere uygun haber metni kaydedilir.

Genel olarak televizyon haber metni yazımı diğer araçlardan görüntülü olması nedeniyle farklıdır. Haber metni, haberi izleyen muhabir tarafından yazılmalıdır. Olayın gelişimini gören ya da birinci ve ikinci el kaynakları kullanarak öğrenen muhabir, olayı haber hâline getirirken zorlanmayacaktır. Olay, konuyu bilmeyen muhabir tarafından haber hâline getirilecekse, konunun en ince ayrıntılarına kadar tüm bilgiler muhabire verilmelidir. Tüm ayrıntıları öğrenen muhabir olayı haber hâline getirecektir. Aksi hâlde muhabir olaylar arasında bağlantı kuramayacak ve anlaşılır bir haber metni yazmakta güçlük çekecektir.

Fotoğraf 3.2: Kurgu seti

Yazılan haber metni, olayın görüntüsü ile bağlantılı olmalıdır. Ancak görüntünün ilettikleri, sözlerle tekrarlanmamalıdır. “Filmde görüldüğü gibi”, “burada” vb. açıklamalardan kaçınılmalıdır. Bu tür açıklamalar görüntü ile metin arasında tekrara neden olacak, haber filmindeki dramatik bir sahne sunulurken izleyiciye olayın her saniyesi anlatılmalıdır. Örneğin, yangında kurtarma çalışmaları, zorunlu inişe geçen uçağın görüntüsü gibi. Genellikle izleyiciler dramatik olaylardaki gelişmeleri daha çok merak ederler ve yakından, olay mahallindeymiş gibi izlemek isterler.

Görüntülü haberin girişleri ilgi çekici, anlamlı ve film akışına olanak tanıyacak biçimde yazılmalıdır. Haberin izleyiciye anlatılması gereken önemli kısımları haberin girişinde ya da görüntünün ilk sahnelerinde yer almalıdır. Flaş girişler sunuşun etkisini arttırıcı rol oynayacaktır. Haberin girişinde haberi genel olarak anlatan cümlelerin kullanılması, haberin izleyici üzerindeki etkisini azaltacaktır. İsimlerden önce sıfatların verilmesi izleyicinin dikkatini çekecektir.

3.1.3. Kurgu Süresinin Ayarlanması

Haber kurgusunda süre önemlidir. Olayın önemine, görüntülere ve anlatımın uzunluğuna göre haberin süresi değişebilir. Ama televizyon haberleri genelde kısa tutulmalıdır. İzleyicinin haberi tekrar izleyememesi, ilgisinin dağılmaması gibi nedenlerle haber kısa ve açıklayıcı olmalıdır. Ayrıca yayıncı kuruluşlarda haber için ayrılan süre belirlidir bu sürenin de aşılmaması için yayınlanan haberlerin süreleri düzenlenmelidir.

Fotoğraf 3.3: Kurgu seti

Süreyi ayarlamak için de ister önce ses eklensin, isterse görüntü kaydedilsin çok uzatmadan haberin kurgusu yapılmalıdır. Haberın sonunda sestem sonra görüntünün bir süre daha devam etmesine ve eğer doğal ses varsa bunun seviyesinin yavaş yavaş indirilmesine dikkat edilmelidir. Çünkü haber bülteninde sunucuya geçiş için zaman kazandırılmalıdır. Sesinde birden gitmemesi için seviyesinin düşürülmesi gerekir.

3.2. Haber Kurgusu Çeşitleri

3.2.1. DSF (Doğal Ses Fonda) Haber

Haber çekiminde kullanılan kameralar, görüntünün yanı sıra sesleride kaydeder. Görüntü ile birlikte kaydedilmiş sesler varsa, bunlar sunucu haber metnini okurken arkada fon oluşturacak şekilde yayınlanarak izleyiciye ulaştırılır. Örneğin, konserde, konser görüntüleri ile birlikte ortamdaki tüm sesler kaydedilir. Bu sesler, haberin yayını sırasında sunucunun sesi ile aynı anda ancak sunucunun ses seviyesinden daha düşük bir seviyede yayınlanırsa “fon sesini” oluşturur. Fon seslerinin, sunucunun sesini örtmeyecek şekilde yayınlanması gerekir.

Fotoğraf 3.4: Haber görüntüsü

Eğer görüntü ile birlikte kaydedilen sesler haberin yayını sırasında yayınlanacak ise sunucunun okuyacağı haber metni üzerine “doğal ses fonda” ibaresi düşülmelidir. Aksi halde sunucu duyduğu seslerden dolayı şaşırarak ve haber bülteninin akışı bozulacaktır. Görüntü ile birlikte ortamda bulunan doğal seslerin, haber yayını sırasında kullanılması habere olan ilgiyi artırıcı rol oynar.

Bu tür haber kurgusunda ham banttaki sesler, master banda aktarılırken düşük seviyede aktarılır, ses seviyesi ses mikserinden ayarlanır. Sunucunun sesi diğer ses kanalına daha yüksek seviyeden kaydedilir. Sunucunun konuşmadığı bölümlerde doğal sesin seviyesi yükseltilir.

3.2.2. Seslendirmeli Haber

Bu tür haberler muhabir tarafından yazılan haberin kâsede veya bilgisayara okunup görüntülerin bu konuşulanlara uygun olarak kaydedilmesi şeklinde veya görüntü kurgusundan sonra haber metninin okunması şeklinde kurgulanan haberlerdir. Haberde muhabir tarafından yapılan anonslar veya röportajlar yer almaz.

Fotoğraf 3.5: Kurgu seti

3.2.3. Seslendirmeli-Anonslu Haber

Anons, muhabir tarafından olay yerinde olayla ilgili yapılan konuşmalardır. Muhabir bu konuşmaları mikrofona okur ve sesi görüntüsü ile birlikte kaydedilir. Bu anonslar daha sonra kurguda seslendirmeler ile birlikte kullanılır. Haberin tamamı da anonslu olabilir. Muhabir olayı tamamen kendi sesinden de anlatabilir.

Bu haber kurgularında anonslar doğrudan asamble olarak master banda aktarılır. Muhabirin anons yaptığı bölümlerde olay görüntü ile desteklenmek istiyorsa insert ile muhabirin sesi ve olay görüntüleri birlikte kullanılabilir.

3.2.4. Anonslu-Röportajlı Haber

Bazı haberlerde olay yerindeki kişiler veya olayla ilgili önemli kişilerle röportaj yapmak gerekebilir. Röportajlar olayla ilgili kişilerin görüşlerinin alındığı görüşmedir. Röportajların kurgu sırasında önemli bölümleri alınarak master banda kaydedilir. Muhabir anons da yapmışsa kurgu sırasında röportajlar ve anonslar olayın anlatımına göre kurgulanır.

3.2.5. Ham Haber

Ham haber olay yerinde kaydedilen görüntülerin hiçbir kurgu işlemine tabi tutulmamış hâlidir. Haber kasetinde sadece olay yerinde kaydedilen görüntüler, sesler, röportajlar ve anonslar vardır.

Ham haber sadece çok önemli ve hızlı gelişen olaylarda kullanılabilir. Bu durumlarda kaset kamerada kaydedildiği gibi yayına verilir. Bu tip haberin sakıncası görüntüler kurgulanmadığı için istenmeyen ses ve görüntüler izleyiciye ulaşabilir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Görüntü veya seslendirme önceliğine göre haber kurgusu yapınız.➤ DSF (Doğal ses fonda) haber kurgulayınız.➤ Seslendirmeli haber kurgulayınız.➤ Seslendirmeli-anonslu haber kurgulayınız.➤ Anonslu-röportajlı haber kurgulayınız.➤ Ham haber hazırlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Haber görüntülerini kurgularken dikkatli olunuz.➤ Görüntü ve ses uyumuna dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

1. Seslendirme metnine göre haber kurgusunda önemli olan sese uygun kayıdır.
2. Haberin izleyiciye anlatılması gereken önemli kısımları haberin ya da görüntünün yer almalıdır.
3. Haber çekimi sırasında görüntü ile birlikte kaydedilen sesler, haberin yayını sırasında sunucunun sesi ile aynı anda ancak sunucunun ses seviyesinden daha düşük bir seviyede yayınlanırsa oluşturur.
4. Eğer görüntü ile birlikte kaydedilen sesler haberin yayını sırasında yayınlanacak ise, sunucunun okuyacağı haber metni üzerine ibaresi düşülmelidir.
5. , muhabir tarafından olay yerinde olayla ilgili yapılan konuşmalardır.
6. olay yerinde kaydedilen görüntülerin hiçbir kurgu işlemine tabi tutulmamış hâlidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli bilgiler verildiğinde montajı uygun ortama kaydedip teslim edebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken öncelikli araştırmalar şunlardır:

- Haber kasedinin nasıl etiketlendiğini araştırınız.
- Görüntü kayıt ortamlarını araştırınız.

Bulduğunuz sonuçları sınıfta arkadaşlarınızla paylaşıp karşılaştırınız.

Araştırma işlemleri için okulunuzun teknik imkânlarını kullanabilir, haber ajanslarını ve televizyonların haber merkezlerini ziyaret edebilirsiniz.

4. KURGUNUN BİTİRİLMESİ

4.1. Kurgu Son İzlemesi

Kurgu bittikten sonra, yapılan kurgunun düzgün olup olmadığını görmek için görüntüler bir kez daha izlenir, ses veya görüntüde herhangi bir hata varsa giderilir. Ayrıca bu safhada haberin süresi ve son sözünde alınarak kasetin üzerine yazılır. Kasetteki görüntüler başa alınır, bu hâliyle haber rejeye gönderilir ve yayına hazır hâle gelir.

4.2. Kasete veya Uygun Ortama Aktarım

Haber kurgusu analog kurgu setinde yapıldıysa ve yayın rejide kullanılan farklı bir bant formatı yoksa haberin master bandı doğrudan yayına gönderilir.

Kurgu bilgisayarda yapılıyorsa yayında kullanılan cihazların özelliğine veya formatına göre uygun ortama aktarım yapılır.

Fotoğraf 4.1: Kaset ve VTR

Bilgisayardan alınan çıkış kayıtçı cihaza bağlanır, görüntüler oraya aktarılır ve kaydedilir. Bu görüntüler daha sonra yayına gönderilir ve haber yayını sırasında izleyiciye ulaştırılır.

Fotoğraf 4.2: Kurgu seti

4.3. Kaset Son Kontrolü

Kurgu işlemi bittikten sonra yayın sırasında herhangi bir sorun çıkmaması için kasetteki görüntüler ve sesler kontrol edilir. Herhangi bir sorun varsa giderilir. Daha sonra kasetin etiketlenmesi yapılır. Ayrıca kasette fiziki herhangi bir problem olup olmadığına da bakılır.

4.4. Haber Kaseti Etiketlenmesi

Kurgu işlemi tamamlanan haber yayına hazırdır. Yayına hazırlanan haber bandının üzerinde, haberin adı, konusu, süresi, haberin son sözü, haberi yazan muhabirin, kameramanın ve kurguyu yapanın adı yer alır. Haber bandında yer alan bu bilgiler, haber yayını sırasında, haber bandının diğer yayın bantları ile karışmasını önlemeyi amaçlar. Son sözün yazılmasının nedeni bandın sonuna geldiğinin anlaşılması ve bu sözü duyan sunucunun görüntünün kendine geçeceğini anlaması içindir.

TV YAYIN BANDI

.../.../ 2007,

KONU: 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı Törenleri

SÜRE: 3'35'' + 3''

SON SÖZ: (Yayındaki son söz yazılır.)

HABER: (Haber yazan muhabirin adı yazılır.)

KAMERA: (Kameramanın adı yazılır.)

KURGU: (Kurgu yapanın adı yazılır.)

4.5. Haberin Arşivlenmesi

Haberler yayımlandıktan sonra bütün görüntüler arşivlenir. Televizyon yayıncılığında arşiv çok önemlidir, arşivlenen görüntüler daha sonra kullanılır. Görüntü olmayan olaylarda, o olayla ilgili durumlarda arşivlerden yararlanılır.

Fotoğraf : Video kaset

Arşiv görüntüleri kaydedildikten sonra kasetin üzerine time-code'ları ile hangi görüntülerin olduğu yazılır. Daha sonra gerektiğinde bu görüntülerden yararlanılır. Günümüzde dijital teknolojinin gelişmesiyle görüntü arşivlenmesi çok daha kolay hâle gelmiştir. Görüntüler hard disklere, veri depolayan değişik birimlere kaydedilir. Bu sayede arşivler daha az yer kaplar, görüntülere ulaşım kolaylaşır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Kurgunun son izlemesini yapınız.➤ Kurguyu kasete veya uygun ortama aktarınız.➤ Kasetin son kontrolünü yapınız.➤ Haber kasetini etiketleyiniz.➤ Haberi arşivleyiniz veya arşive gönderiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kurgu bittikten sonra görüntüleri tekrar izleyiniz.➤ Kaseti etiketlemeyi unutmayınız.➤ Son kontrolü yapmayı unutmayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

Aşağıdaki soruların cevaplarını **doğru** ve **yanlış** olarak değerlendiriniz veya boşlukları uygun kelimelerle doldurunuz.

- 1- (...) Kurgu son izlemenin amacı kurgudaki hata ve eksikleri görmektir.
- 2- Haber bandında yer alan etiketteki bilgiler, haber yayını sırasında, haber bandının diğer yayın bantları ile önlemeyi amaçlar.
- 3- Arşiv görüntüleri kaydedildikten sonra kasetin üzerine ile hangi görüntülerin olduğu yazılır.
- 4- (...) Kasetteki etiketin üzerine son sözün yazılmasının nedeni rejiyi ve sunucuyu uyarmaktır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

DEĞERLENDİRME ÖLÇEĞİ

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki ölçütlere göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ	Evet	Hayır
1. Haber kurgusu için gerekli görsel, işitsel malzemeyi hazırlayıp, ekleyebilmek		
A) Ham video görüntülerini aktardınız mı?		
B) Kurguda kullanılacak yerleri belirlediniz mi?		
C) Haber metni seslendirmesini kaydedip aktardınız mı?		
Ç) Arşiv görüntüleri bulup aktarıp kullandınız mı?		
D) Müzik-efekti seçip, hazırlayıp ve kullandınız mı?		
E) Grafik-animasyon hazırlayıp ve kullandınız mı?		
F) Canlandırma kullandınız mı?		
G) Ekran yazısı kullandınız mı?		
2. Habere yazı karakteri (KJ) eklemek		
A) Görüntüye verilecek yazıları belirlediniz mi?		
B) Yazı görüntüsü oluşturma programlarını kullandınız mı?		
C) Görüntüye verilecek yazılara efekt eklediniz mi?		
3. Seslendirme ve görüntü önceliğine göre haber kurgusu yapmak		
A) Görüntü veya seslendirme önceliğine göre haber kurgusu yaptınız mı?		
B) DSF (Doğal ses fonda) haber kurguladınız mı?		
C) Seslendirmeli haber kurguladınız mı?		
D) Seslendirmeli-anonslu haber kurguladınız mı?		
E) Anonslu-röportajlı haber kurguladınız mı?		
F) Ham haber hazırladınız mı?		
4. Montajı uygun ortama kaydederek kasedi teslim etmek		
A) Kurgunun son izlemesini yaptınız mı?		
B) Kurguyu kasete veya uygun ortama aktardınız mı?		
C) Kasetin son kontrolünü yaptınız mı?		
Ç) Haber kasetini etiketlediniz mi?		
D) Haberi arşivleyip arşive gönderdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ – 1 CEVAP ANAHTARI

1-	Video
2-	Ses-video
3-	Muhabir
4-	Arşiv görüntüleri
5-	Coğrafi, teknik, istatistiki
6-	Canlandırma görüntüleri

ÖĞRENME FAALİYETİ – 2 CEVAP ANAHTARI

1-	Yazı-grafikler
2-	Genlock
3-	Karakter jeneratörleri- bilgisayarlar
4-	Kayan

ÖĞRENME FAALİYETİ – 3 CEVAP ANAHTARI

1-	Görüntü
2-	Girişinde-ilk sahnelerinde
3-	Fon sesini
4-	Doğal ses fonda
5-	Anons
6-	Ham haber

ÖĞRENME FAALİYETİ – 4 CEVAP ANAHTARI

1-	D
2-	Karışmasını
3-	Time code'ları
4-	D

Cevaplarınızı cevap anahtarları ile karşılaştırarak kendinizi değerlendiriniz.

KAYNAKÇA

- CANKURTARAN, Dilek Erzik, **Radyo Televizyon Haberciliği**, Devlet Kitapları, Ankara 2001.